

Projekt

z dnia 25 maja 2017 r.

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWIE**

z dnia 15 maja 2017 r.

w sprawie przyjęcia Raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Gniew na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020” za lata 2015 – 2016

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zm.), art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 r. (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 519 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Gniew na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020” za lata 2015-2016, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
2. Uchwała podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Załącznik do Uchwały Nr

Rady Miejskiej w Gniewie

z dnia 15 maja 2017 r.

RAPORT Z REALIZACJI „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GNIEW NA LATA 2013-2016 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2017-2020” ZA LATA 2015-2016

Gniew, kwiecień-maj 2017 r.

Zlecniodawca:

Urząd Miasta i Gminy Gniew
Plac Grunwaldzki 1
83-140 Gniew
tel. 58 5307919
e-mail: sekretariat@gniew.pl
www.gniew.pl

Wykonawca:

Fimat Dorota Cybura
ul. F. Jakusz-Gostomskiego 4/2
83-140 Gniew
tel. 606 726 025
e-mail: biuro@fimat.pl
www.fimat.pl

Autor opracowania:
mgr Dorota Cybura

Spis treści

1. Podstawa prawna	5
2. Cel i zakres opracowania	5
3. Materiały źródłowe.....	5
4. Wstęp.....	6
5. Analiza realizacji zadań określonych w POŚ na lata 2015 – 2016.....	7
5.1 Realizacja celu - modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno – ściekowej dla zapewnienia lepszego środowiska oraz poprawy warunków życia mieszkańców	7
5.2 Realizacja celu - zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie i przywracanie do stanu właściwego składników przyrody	11
5.3 Realizacja celu - ograniczenie przekształceń ziemi w wyniku procesów naturalnych oraz antropogenicznych	14
5.4 Realizacja celu - zapewnienie wystarczającej ilości wody o odpowiedniej jakości użytkowej oraz ochrona przed powodzią	17
5.5 Realizacja celu - utrzymanie standardów jakości powietrza, redukcja emisji pyłów gazów i odorów.....	18
5.6 Realizacja celu - zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska	24
5.7 Realizacja celu - ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznym.....	25
5.8 Realizacja celu - racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów oraz wzrost udziału zasobów odnawialnych.....	25
5.9 Realizacja celu - upowszechnienie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia oraz wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej	26
5.10 Realizacja celu - minimalizacja wpływu na środowisko oraz eliminacja ryzyka dla zdrowia ludzi w miejscach największego oddziaływania na środowisko i zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego lub biologicznego	30
5.11 Realizacja celu - rozwój gospodarki odpadami.....	31
6. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska	32
7. Podsumowanie i wnioski	41
8. Spis tabel.....	43

Skróty:

CAG – Stowarzyszenie Centrum Aktywnych - Gniew

GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, oddział w Gdańsku

Gmina – Gmina Gniew

GOM – Gdański Obszar Metropolitalny

MPZP – Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego

ODR – Biuro Powiatowe Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Tczewie

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

POŚ (Program) – Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gniew na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020

Powiat – Starostwo Powiatowe w Tczewie

PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

PSP – Państwowa Straż Pożarna

PSSE – Państwowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Tczewie

Raport – Raport z realizacji „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gniew na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020” za lata 2015 – 2016

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańsku

SOOŚ – Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

SUiKZP – Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

SUW – Stacja Uzdatniania Wody

UMiG – Urząd Miasta i Gminy Gniew

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku

WOPR – Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Tczewie

ZDW – Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku

ZMiUW - Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego w Gdańsku

1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., polityka ochrony środowiska jest prowadzona, między innymi za pomocą gminnych programów ochrony środowiska. Na podstawie art. 17 ust.1 ww. ustawy Burmistrz Miasta i Gminy Gniew, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza Gminne Programy Ochrony Środowiska (zwane dalej Programem lub POŚ), uwzględniające cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych (w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju - Dz.U. 2006 Nr 227 poz. 1658 z późn.zm.). Program jest uchwalany, zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy, przez Radę Miejską w Gniewie.

Uchwałą nr XLV/295/14 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 30 kwietnia 2014 r. została przyjęta aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla gminy Gniew na lata 2013-2016, z perspektywą na lata 2017-2020.

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy Prawo Ochrony Środowiska, co dwa lata Burmistrz Miasta i Gminy Gniew sporządza raport z wykonania powyższego Programu (zwany dalej Raportem), który przedstawia Radzie Miejskiej w Gniewie. Niniejszy dokument stanowi realizację obowiązku, o którym mowa powyżej.

Po przedstawieniu Raportu Radzie Miejskiej, Burmistrz przekazuje dokument do Starosty Powiatu Tczewskiego, zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy.

W odniesieniu do Raportu, nie opracowano wytycznych dotyczących jego sporządzania. Ustawodawca nie określił, jakie elementy powinien zawierać Raport. Nie ustalono także szczegółowych terminów jego przedstawienia.

Zgodnie z definicją słowa raport w Słowniku Języka Polskiego jest to: sprawozdanie z jakichś prac lub relacja o stanie czegoś. Należy więc przyjąć, iż Raport powinien odnosić się do założeń, celów, treści obecnie obowiązującej Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska. Powinien przedstawić postępy oraz zaniechania działań ujętych w POŚ, aby możliwe było uzyskanie odpowiedzi, w jakim stopniu, przy użyciu wskaźników ilościowych i jakościowych, zostały zrealizowane założone cele. Przedstawia także rozbieżności między założeniami, a realizacją Programu wraz z wyjaśnieniem przyczyn w przypadku niezrealizowania, bądź niekompletnego realizowania założeń programowych. Należy w nim także przedstawić analizę, wnioski, podsumowanie – dając wskazówki do dalszej realizacji POŚ.

2. Cel i zakres opracowania

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie Raportu z realizacji założeń Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gniew na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020. Raport obejmuje okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2016 r.

3. Materiały źródłowe

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (tekst jedn.: Dz. U. 2017 poz. 519)

2. Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020
3. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Tczewskiego na lata 2016-2020
4. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gniew na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020
5. Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tczewskiego za lata 2012-2013
6. Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tczewskiego” za lata 2014-2015
7. Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gniew na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020” za lata 2013-2014
8. Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Gniew za rok 2015
9. Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Gniew za rok 2016
10. Sprawozdanie Burmistrza Miasta i Gminy Gniew z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2015
11. Sprawozdanie Burmistrza Miasta i Gminy Gniew z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2016
12. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za rok 2015 w Mieście i Gminie Gniew
13. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi w Mieście i Gminie Gniew za rok 2016
14. Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2015 roku
15. Uchwała nr XLIV/290/14 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie aktualności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na obszarze Gminy Gniew
16. Uchwała nr XLV/295/14 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla gminy Gniew na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020
17. Uchwała nr XXI/156/16 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie: ustanowienia pomnika przyrody

4. Wstęp

W niniejszym Raporcie zostały przedstawione działania realizowane przez lata 2015 i 2016, mające na celu poprawę stanu środowiska naturalnego, które zostały wyszczególnione w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska oraz inne przedsięwzięcia, nie ujęte w POŚ, których realizacja miała także pozytywny wpływ na środowisko.

Cele i zadania zostały ujęte w Raporcie, zgodnie z obowiązującym harmonogramem realizacyjnym Programu:

- I. Cel ekologiczny: modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej dla zapewnienia lepszej ochrony środowiska oraz poprawy warunków życia mieszkańców.
- II. Cel ekologiczny: zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie i przywracanie do stanu właściwego składników przyrody.
- III. Cel ekologiczny: ograniczenie przekształceń ziemi w wyniku procesów naturalnych oraz antropogenicznych.
- IV. Cel ekologiczny: zapewnienie wystarczającej ilości wody o odpowiedniej jakości użytkowej oraz ochrona przed powodzią.
- V. Cel ekologiczny: utrzymanie standardów jakości powietrza, redukcja emisji pyłów gazów i odorów.

- VI. Cel ekologiczny: zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska.
- VII. Cel ekologiczny: ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi.
- VIII. Cel ekologiczny: racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów oraz wzrost udziału zasobów odnawialnych.
- IX. Cel ekologiczny: upowszechnienie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia oraz wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej.
- X. Cel ekologiczny: minimalizacja wpływu na środowisko oraz eliminacja ryzyka dla zdrowia ludzi w miejscach największego oddziaływania na środowisko i zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego lub biologicznego.
- XI. Cel ekologiczny: rozwój gospodarki odpadami.

Dokument został opracowany na podstawie przedstawionych w Rozdziale 3 materiałów źródłowych oraz danych pozyskanych z Urzędu Miasta i Gminy Gniew, firmy Inwest-Kom sp. z o.o. w Gniewie, Gminnego Ośrodka Sportu w Gniewie, Ośrodka Doradztwa Rolniczego oddział w Gniewie, Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tczewie, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oddział w Gdańsku, Zarządu Dróg Wojewódzkich w Gdańsku, Starostwa Powiatowego w Tczewie, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gdańsku, firmy Suez Północ sp. z o.o., Głównego Urzędu Statystycznego.

5. Analiza realizacji zadań określonych w POŚ na lata 2015 - 2016

5.1. Realizacja celu - modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej dla zapewnienia lepszej ochrony środowiska oraz poprawy warunków życia mieszkańców

Zagadnienia związane z inwestycjami w gospodarce wodno-ściekowej uznano w Programie za jedną z najważniejszych kwestii dla rozwoju Gminy Gniew. W ciągu ostatnich dwóch lat podjęto wiele działań związanych z realizacją tego celu. Udało się je w znacznej mierze zrealizować, jednakże wykonanie części z nich zaplanowano na lata przyszłe. Są to działania dotyczące zarówno inwestycji wodociągowych jak i kanalizacyjnych, tak w mieście jak i na wsiach. Większość przedsięwzięć została zrealizowana ze środków własnych Gminy Gniew. Były jednak działania dofinansowane ze środków unijnych z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz ze środków krajowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Zrealizowano także przedsięwzięcia nie zaplanowane w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gniew na lata 2013-2016, z perspektywą na lata 2017-2020, których konieczność realizacji zidentyfikowano, w późniejszym okresie, po sporządzeniu opracowania.

Zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej Gmina powierzyła spółce komunalnej Inwest-Kom sp. z o.o. w Gniewie, w związku z czym realizuje ona powyższe zadania własne Gminy w jej imieniu.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że podejmowanie realizacji przedsięwzięć wodociągowo-kanalizacyjnych tylko przez Gminę jest niewystarczające, by zapewnić pełną ochronę wód przed zanieczyszczeniami. Potrzebne są także działania ze strony gospodarstw domowych i przedsiębiorstw.

W przypadku tych pierwszych - ważne jest wyposażenie nieruchomości w szczelne zbiorniki bezodpływowe, tzw. szamba lub przydomowe oczyszczalnie ścieków, jeśli nie ma możliwości przyłączenia jej do kanalizacji sanitarnej. Natomiast przedsiębiorstwa są obowiązane do realizowania określonego przepisami gospodarowania pobieraną wodą i wytwarzanymi ściekami.

W analizowanym okresie w Gminie Gniew odnotowano zdarzenia, w których do rzeki Wierzycy przedostawały się ścieki. W tej sprawie podjęto działania zmierzające do identyfikacji źródła zanieczyszczeń oraz wyeliminowania nieprawidłowości.

Szczegółowe informacje w odniesieniu do realizacji celu – modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej dla zapewnienia lepszej ochrony środowiska oraz poprawy warunków życia mieszkańców zostały przedstawione w Tabeli nr 1. Zrealizowane przedsięwzięcia przedstawiono w podziale na: projekty i dokumentację, inwestycje oraz zakup sieci.

Tabela nr 1. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu I POŚ - modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej dla zapewnienia lepszej ochrony środowiska oraz poprawy warunków życia mieszkańców na terenie Gminy Gniew

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Koszt (zł)	Podmiot odpowiedzialny	Źródło finansowania
Projekty i dokumentacja					
1	Projekt budowlany na wykonanie sieci wodociągowej Półwieś, Dąbrówka, Stary Młyn, Brodzkie Młyny, Piaseczno i Wyręby	2015	116 235,00	Inwest-Kom	Gmina
2	Projekt budowlany kanalizacji sanitarnej ulicy Mieszka I	2015	15 000,00	Inwest-Kom	Gmina
3	Wykonanie dokumentacji projektowej dla odcinków sieci wodociągowej w miejscowości Piaseczno, Brodzkie Młyny, Gniew	2015	42 065,00	Inwest-Kom	Gmina
4	Wykonanie dokumentacji budowy sieci wodociągowej Widlice Górne	2016	10 380,00	Inwest-Kom	Fundusz sołecki (Gmina)
5	Projekt rozbudowy sieci wodociągowej w Kuchni	2016	5 000,00	Inwest-Kom	Fundusz sołecki (Gmina)
6	Projekt budowy sieci wodociągowej dla miejscowości Rakowiec-Wyręby-Bielice	2016	122 500,00	Inwest-Kom	Gmina
7	Projekt budowy sieci wodociągowej dla miejscowości Piaseczno-Piaseckie Pola	2016	117 500,00	Inwest-Kom	Gmina
8	Projekt budowy kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Tymawa Wybudowanie	2016	80 000,00	Inwest-Kom	Gmina
9	Wykonanie dokumentacji projektowej budowy oczyszczalni ścieków i kanalizacji	2016	495,00	Inwest-Kom	Gmina

	sanitarnej w miejscowości Opalenie				
10	Projekt budowy kanalizacji sanitarnej – Nizina Walichnowska	2016	150 000,00	Inwest-Kom	Gmina
Inwestycje					
11	Modernizacja SUW Jeleń (wymiana filtra wraz z zasypem, budowa programu wizualizacji wraz z pomiarem przepływu)	2015	27 500,00	Inwest-Kom	Gmina
12	Modernizacja odcinka sieci wodociągowej SUW Gniew – ul. Gdańska (do wysokości byłej bazy PKS)	2015	352 347,62	Inwest-Kom	Gmina
13	Budowa sieci wodociągowej Jelenica-Jaźwiska-Tymawa	2015	561 401,00	Inwest-Kom	środki unijne PROW /Gmina
14	Budowa kanalizacji sanitarnej w Szprudowie	2015	1 712 620,77	Inwest-Kom	Gmina
15	Wykonanie odcinka sieci wodociągowej w Tymawie	2015	8 178,84	Inwest-Kom	Gmina
16	Budowa studni głębinowej nr 2 w Opaleniu	2015	193 700,00	Inwest-Kom	Gmina /WFOŚiGW 150000,00
17	Rozbudowa placu składowego osadu na oczyszczalni ścieków (nowa płyta wraz z przegrodami bez zadaszenia)	2015	b.d.	Inwest-Kom	Gmina
18	Modernizacja stacji podnoszenia ciśnienia wody przy ulicy Krasickiego w Gniewie	2016	100 000,00	Inwest-Kom	Gmina
19	Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej dla terenu przeznaczonego pod budownictwo jednorodzinne w Gniewie przy ul. Nowaka i ul. Kopczyńskiego	2016	24 600,00	Inwest-Kom	Gmina
20	Budowa sieci wodociągowej Półwieś-Dąbrówka-Stary Młyn-Brodzkie Młyny-Piaseczno	2016	129 685,00	Inwest-Kom	Gmina
21	Budowa lokalnej oczyszczalni ścieków w Pieniążkowie	2016	93 000,00	ZS Opalenie	Gmina
22	Budowa nowego przyłącza wody do celów przeciwpożarowych przy szkole podstawowej w Gniewie	2016	42 930,00	Szkoła podstawowa w Gniewie	Gmina
23	Modernizacje SUW Gniew (wymiana zasypów filtracyjnych i dysz w filtrach)	2016	16 500,00	Inwest-Kom	Gmina
24	Modernizacja SUW Jeleń (modernizacja studni	2016	15 000,00	Inwest-Kom	Gmina

	głębinowych (wyniesienie głowicy ponad grunt i zabudowanie studni obudową typu LANGE))				
25	Budowa SUW Cierpice	2016	61 212,63	Inwest-Kom	Gmina
26	Wymiana sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w rejonie Starego Miasta (ul. Piłsudskiego, Plac Gunwaldzki, Sobieskiego)	2016	2 424 522,00	Inwest-Kom	Gmina /WFOŚiGW 1 933 460,00 zł
Zakup sieci					
27	Zakup odcinka sieci wodociągowej na ul. Kapinosa w Gniewie	2015	2 500,00	Inwest-Kom	Gmina
28	Zakup sieci wodociągowej w Tymawie - wybudowanie	2015	26 600,00	Inwest-Kom	Gmina
29	Zakup sieci wodociągowej w Pilckach	2015	6 000,00	Inwest-Kom	Gmina
30	Zakup odcinka sieci wodociągowej przy ulicy Hallera w Gniewie	2015	3 811,00	Inwest-Kom	Gmina
31	Zakup odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Kolonia Ostrowicka	2016	12 029,00	Inwest-Kom	Gmina
32	Dofinansowanie budowy zbiornika bezodpływowego w szkole podstawowej w Pieniążkowie	2015	3 000,00	ZS Opalenie	Gmina
33	Dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	2015	7 800,00	Gmina	Gmina
34	Dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	2016	31 545,57	Gmina	Gmina
35	Inwentaryzacje zbiorników bezodpływowych i kontrole umów na wywóz nieczystości ciekłych	2015	w ramach zadań zleconych	Inwest-Kom	Gmina
36	Inwentaryzacje zbiorników bezodpływowych i kontrole umów na wywóz nieczystości ciekłych	2016	W ramach zadań własnych UMiG	Gmina	Gmina
37	Działania prowadzące do zmniejszenia zużycia wody-założenie przepływomierzy na SUW Jeleń, Gniew, Opalenie, Nizina Walichnowska, Nicponia – umożliwia bieżącą kontrolę i monitoring przepływu wody na sieci (nielegalne pobory z hydrantów, awarie na sieciach wodociągowych)	2015 i 2016	21 000,00	Inwest-Kom	Gmina

RAZEM KOSZTY:	6 536 658,43
---------------	--------------

Spśród zadań, które zostały zaplanowane w POŚ na okres od 2013 do 2016 roku nie zrealizowano części z inwestycji, z podanych poniżej przyczyn (dane pozyskane z Inwest-Kom sp. z o.o.):

- pełny remont i modernizacja SUW Gniew – na etapie projektowym,
- budowa SUW Cierzpice – jest w trakcie realizacji – planowane zakończenie w grudniu 2017 r., dodatkowo budowana jest sieć pomiędzy miejscowościami Szprudowo – Cierzpice,
- wyłączenie SUW Kursztyn – nie przewiduje się, jest w ciągłej eksploatacji,
- wymiana odcinków sieci wodociągowej w miejscowości Rakowiec – na etapie projektowym,
- wymiana odcinków sieci wodociągowej Ostrowite, Kolonia Ostrowicka – na etapie projektowym,
- wymiana odcinków sieci wodociągowej Ciepłe, Gronowo, Walichnowy, Szprudowo – na etapie projektowym,
- wymiana odcinków sieci wodociągowej Jeleń, Rakowiec, Gogolewo – na etapie projektowym,
- modernizacja sieci wodociągowej przy ulicy Krasickiego - II etap przebudowa sieci poza terenem byłego POM-u i budowa zbiornika retencyjnego – na etapie projektowym,
- modernizacja odcinków sieci wodociągowej ul. Kościuszki i 27 Stycznia – na etapie projektowym,
- likwidacja SUW Nicponia – w ciągłej eksploatacji, nie przewiduje się likwidacji,
- modernizacja sieci wodociągowej Piaseczno – na etapie projektowym,
- likwidacja SUW Gogolewo - w ciągłej eksploatacji, nie przewiduje się likwidacji,
- modernizacja sieci wodociągowej Pieniążkowo – na etapie projektowym,
- modernizacja pompowni głównej wraz z kanałem przelewowym – planowana realizacja w 2017 r.,
- przebudowa kolektora ściekowego A Północnego – na etapie projektowym,
- modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej Gniew ul. Krasickiego wraz z systemem pompowni – na etapie projektowym.

5.2. Realizacja celu - zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie i przywracanie do stanu właściwego składników przyrody

W latach 2015-2016 podjęto realizację licznych zadań odnoszących się do polepszenia stanu składników przyrody. Były to działania bardzo zróżnicowane – skierowane na podkreślenie walorów przyrodniczych cennych miejsc i obiektów, tworzenie terenów zielonych, pomocy wobec dzikich i bezdomnych zwierząt, czy promocję szlaków turystycznych.

Ostatnie z zadań było zlecane Lokalnej Organizacji Turystycznej Kociewie, która w imieniu Gminy realizowała promocję atrakcji turystycznych na obszarze Gminy, a także dbała o właściwe oznakowanie szlaków turystycznych.

W roku 2016 wykonano inwentaryzację przyrodniczą jednego z użytków ekologicznych - Borawy. Na obszarze tego użytku cyklicznie dochodzi do podpaleń, teren jest zaśmiecany oraz pozyskiwany jest grunt i niszczone są siedliska roślin i zwierząt. W latach 2015-2016 dokonano dwóch podpaleń roślinności na obszarze użytku. Sprawy zgłoszono na Komisariacie Policji w Gniewie, ponadto pracownik Referatu Gospodarki Przestrzennej i Środowiska wraz z pracownikami Gniewskiego Centrum Reagowania w Gniewie dokonali wizji w terenie. W odniesieniu do podpalenia z roku 2015 postępowanie prowadzone jest przez Komisariat Policji w Gniewie, skierowano sprawę do Prokuratury Rejonowej w Tczewie. W dniu 23 lipca 2015 r. do Urzędu Miasta i Gminy Gniew wpłynęło

zawiadomienie Prokuratury Rejonowej w Tczewie o wszczęciu śledztwa w sprawie zniszczenia użytku ekologicznego Borawa. Nie ustalono sprawców podpalenia. Natomiast sprawę podpalenia w 2016 r. umorzono.

Ponadto w roku 2015 prowadzone było postępowanie w sprawie dewastacji oraz gromadzenia odpadów na terenie użytku ekologicznego Borawa. W związku tym, wydano nakazy porządkowe zobowiązujące właścicieli działek sąsiadujących z użytkiem do uporządkowania terenu.

Powyższe nielegalne działania są zgłaszane do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku.

W latach 2014-2015 Gmina Gniew brała udział w projekcie „Drogi dla Natury”. Bezpośrednim wykonawcą działań było Stowarzyszenie Eko-Inicjatywa. W ramach projektu na terenie Gminy zrealizowano wiele działań, służących ochronie zadrzewień przydrożnych. Przez okres trwania projektu zorganizowano cykl szkoleń dla społeczności lokalnych i osób związanych z tematyką zarządzania drzewami pn. „Drzewa w otwartym krajobrazie - instrukcja obsługi”. Pracownik Urzędu Miasta i Gminy Gniew, wziął udział w wyjeździe studyjnym do Niemiec (Meklemburgia Pomorze), w celu zapoznania się z rozwiązaniami służącymi zarządzaniu zadrzewieniami przydrożnymi stosowanymi w tym kraju. Odbyły się spotkania ze społecznością lokalną oraz zajęcia edukacyjne dla dzieci. Wykonano modelowe ekspertyzy z zakresu diagnostyki drzew dla 10 wybranych drzew w Gminie Gniew w miejscowościach: Jeleń, Wielkie Walichnowy, Brody Pomorskie. Wyniki ekspertyzy zostały przekazane do Urzędu Miasta i Gminy Gniew. Wykonano profesjonalne zabiegi pielęgnacyjne na wybranych 10 drzewach, w tym na dwóch pomnikach przyrody (w Rakowcu oraz Wielkich Walichnowach). Na terenie Gminy w sołectwie Gogolewo posadzono łącznie 70 drzew (30 jarzębów pospolitych oraz 40 lip drobnolistnych). W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji drzew oraz współpracy z pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Gniew oraz firmy Inwest-Kom sp. z o.o. w Gniewie, powstał Lokalny program kształtowania zadrzewień przydrożnych w Gminie Gniew, obejmujący, m.in. wyniki inwentaryzacji drzew przydrożnych o charakterze alejowym, w tym występujące gatunki drzew, ogólny stan ich zdrowotności, stan zachowania charakteru alejowego zadrzewień, zadrzewienia o szczególnych walorach przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych oraz występowanie gatunków chronionych, a ponadto proponowane kierunki w zarządzaniu zadrzewieniami przydrożnymi.

W roku 2015 Gmina zleciła wykonanie pielęgnacji czterech pomników przyrody w Polskim Gronowie - grupa czterech drzew gatunku klon pospolity zlokalizowanych przy kaplicy, działka geodezyjna nr 282/1, arkusz mapy 2, obręb Polskie Gronowo oraz jeden pomnik przyrody w miejscowości Kotło - kasztanowiec zwyczajny zlokalizowany na terenie byłego cmentarza ewangelickiego, działka geodezyjna nr 34/2, arkusz mapy 1, obręb Ciepłe. Wykonano pielęgnację trzech pomników przyrody w miejscowości Rakowiec – grupa trzech drzew z gatunku dąb szypułkowy zlokalizowanych przy zabudowaniach dworsko-parkowych, działka geodezyjna nr 485/2, arkusz mapy 4, obręb Rakowiec. Zakupiono także 56 sztuk tablic urzędowych „Pomnik Przyrody”, zgodnych ze wzorem ogłoszonym w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 10 grudnia 2004 r. w sprawie wzorów tablic (Dz.U. 2004 nr 268 poz. 2665). W 2015 r. zlecono także wykonanie opinii dendrologicznej oraz zabiegów pielęgnacyjnych i konserwacyjnych dwóch drzew z gatunku cis pospolity, rosnących w miejscowości Ostrowite (działka nr 102/1, arkusz mapy 1, obręb Kolonia Ostrowicka, gmina Gniew). W roku 2016 wykonano pielęgnację trzech pomników przyrody w miejscowości Tymawa - 3 lipy drobnolistne

zlokalizowane przy kościele (działka geodezyjna nr 165, arkusz mapy 2, obręb Tymawa). Zaplanowano także na pierwszy kwartał roku 2017 pielęgnację pomników przyrody: w Dębowie – dąb szypułkowy, w Pieniążkowie – kasztanowiec zwyczajny i w Piasecznie – lipa drobnolistna. W 2016 roku ustanowiono pomnik przyrody – dwa cisy pospolite w miejscowości Ostrowite, uchwałą nr XXI/156/16 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie: ustanowienia pomnika przyrody. Ponadto na wszystkich pomnikach, które objęto pielęgnacją wymieniono tabliczki informacyjne „Pomnik Przyrody”. Gmina zleciła również wykonanie inwentaryzacji wszystkich pomników przyrody w Gminie Gniew.

W 2015 r. Gmina Gniew przystąpiła do projektu "Porządne Pomorze - kampania edukacyjna w Regionie Wschodnim Gospodarki Odpadami". Projekt był koordynowany przez Stowarzyszenie Eko-Inicjatywa z Kwidzyna. W ramach realizacji projektu zainicjowano szereg imprez, które miały na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami, minimalizacji powstawania odpadów, segregacji odpadów i minimalizacji ilości odpadów wytwarzanych u źródła. Przy okazji organizowanych festynów rodzinnych, zajęć, warsztatów, konkursów i spotkań edukacyjnych uczestnicy zdobywali wiedzę z zakresu właściwego postępowania z odpadami. Programem objęto łącznie ok. 800 osób. W ramach realizacji projektu zaoferowano szkolenie dla liderów społecznych, dofinansowano drobne wydatki niezbędne do realizowania działań edukacyjnych, pomoc przy organizacji imprez oraz materiały edukacyjne ułatwiające atrakcyjne przedstawienie zagadnień odpadowych.

Działania prowadzące do realizacji celu – zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie i przywracanie do stanu właściwego składników przyrody – były przede wszystkim realizowane ze środków własnych Gminy, dwa z nich zostały dofinansowane ze środków unijnych: Life + i Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Realizatorem trzech z działań były organizacje pozarządowe. Opieka nad zwierzętami od roku 2016 została powierzona Gminnemu Centrum Reagowania. Powyższe dane szczegółowo przedstawiono w Tabeli nr 2.

Tabela nr 2. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu II POŚ - zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie i przywracanie do stanu właściwego składników przyrody na terenie Gminy Gniew

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Koszt (zł)	Podmiot odpowiedzialny	Źródło finansowania
1	Zagospodarowanie terenu wokół kąpieliska Półwieś	2015	43 000,00	Gmina	Dofinansowanie unijne z PROW /Gmina
2	Zakup karmy – opieka nad zwierzętami dziko żyjącymi	2015	6 000,00	Gmina	Gmina
3	Zakup karmy dla bezdomnych psów i kotów	2016	6 000,00	Gmina/GCR	Gmina
4	Zakup roślin ozdobnych i krzewów	2015	298,78	Gmina	Gmina
6	Zakup tabliczek Pomnik Przyrody	2015	445,28	Gmina	Gmina
7	Pielęgnacja pomników przyrody Gronowo (4) Kotło (1)	2015	8 000,00	Gmina	Gmina
8	Pielęgnacja pomników przyrody	2016	3 700,00	Gmina	Gmina

	Tymawa (3)				
9	Inwentaryzacja pomników przyrody w Gminie Gniew	2016	6 175,00	Gmina	Gmina
10	Koszenie biomasy w rezerwacie przyrody	2015	1 000,00	Gmina	Gmina
11	Opinia dendrologiczna i zabiegi pielęgnacyjne na 2 cisach w Ostrowitem	2015	3 729,00	Gmina	Gmina
12	Prace porządkowe w parku w Ostrowitem	2016	8 500,00	Inwest-Kom	Gmina
13	Inwentaryzacja Borawy	2015	3 000,00	Gmina	Gmina
14	Inwentaryzacja Borawy	2016	8 000,00	Gmina	Gmina
15	Promocja szlaków turystycznych	2015	6 789,60	CAG	Gmina
16	Promocja szlaków turystycznych	2016	6 789,60	CAG	Gmina
17	Opracowanie Programu zadrzewieniowego Drogi dla Natury	2015	0,00 (koszty poniesiono w roku 2014)	Stowarzyszenie Eko-Inicjatywa	Dofinansowa nie unijne z programu LIVE+/gmina
18	Wiślane trasy rowerowe R-9	2016	96 999,23	Gmina	Gmina
19	Kajakiem przez Pomorze – Wierzyca II	2016	29 520,00	Gmina	Gmina
20	Utworzenie zieleńca w centrum wsi Kursztyn	2015-2016	22 280,00+ 180,00+ 190,78	Gmina	Fundusz sołecki (gmina)
21	Uwzględnianie zalesień w dokumentach planistycznych, w SUIKZP, MPZP	2015-2016	środki własne UMiG	Gmina	Gmina
22	Kontrola wydawania pozwoleń na wycinkę drzew i krzewów	2015-2016	środki własne UMiG (do 2015 Inwest-Kom)	Gmina	Gmina
RAZEM KOSZTY:		260 597,27 zł			

Wśród wymienionych w Programie w omawianym celu zadań, nie zrealizowano tylko jednego - opiniowanie planów ochrony dla form ochrony przyrody. Zaniechanie tego działania wynikało z niezaistnienia potrzeby jego wykonania.

5.3. Realizacja celu - ograniczenie przekształceń ziemi w wyniku procesów naturalnych oraz antropogenicznych

W powyższym celu w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska w Gminie Gniew na lata 2013-2016, z perspektywą na lata 2017-2020 ujęto m.in. utrzymanie czystości w gminie. To zadanie w imieniu Gminy realizowała spółka Inwest-Kom. W zagadnieniu istotne jest także przeciwdziałanie zanieczyszczeniom gleby, poprzez likwidację nielegalnych wysypisk. Jako ograniczanie przekształceń ziemi w wyniku procesów naturalnych i antropogenicznych należy również uznać uwzględnianie ochrony gleb w dokumentach planistycznych, a także stopniowe opracowywanie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego, zgodnie z założeniami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz zgodnie z weryfikacją aktualności studium i

miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przyjętej uchwałą nr XLIV/290/14 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie aktualności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na obszarze Gminy Gniew.

Ważnym zagadnieniem w odniesieniu do przekształceń ziemi jest również pozyskiwanie złóż. Grunty zdegradowane są zgodnie z obowiązującymi przepisami poddawane rekultywacji, i tak w roku 2015 na terenie Gminy Gniew zrehabilitowano 1,11 ha gruntów, a w roku 2016 – 13,86 ha.

Tabela nr 3. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu III POŚ - ograniczenie przekształceń ziemi w wyniku procesów naturalnych oraz antropogenicznych na terenie Gminy Gniew

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Koszt (zł)	Podmiot odpowiedzialny	Źródło finansowania
1	Oczyszczanie wsi i miast (utrzymanie szaletu miejskiego, opróżnianie koszy ulicznych, zmiatanie ulic i chodników, usługi sprzętowo-transportowe, naprawa ławek i koszy ulicznych)	2015	294 895,24	Inwest-Kom	Gmina
2	Oczyszczanie wsi i miast (utrzymanie szaletu miejskiego, opróżnianie koszy ulicznych, zmiatanie ulic i chodników, usługi sprzętowo-transportowe, naprawa ławek i koszy ulicznych)	2016	334 210,38	Inwest-Kom	Gmina
3	Utrzymanie zieleni w mieście i gminie (konserwacja zieleni miejskiej, cięcia pielęgnacyjne drzew, naprawa ławek parkowych i koszy ulicznych, usługi transportowe)	2015	139 104,00	Inwest-Kom	Gmina
4	Utrzymanie zieleni w mieście i gminie (konserwacja zieleni miejskiej, cięcia pielęgnacyjne drzew, naprawa ławek parkowych i koszy ulicznych, usługi transportowe)	2016	125 863,20	Inwest-Kom	Gmina
5	W zakresie likwidacji dzikich wysypisk odpadów komunalnych zlikwidowano nielegalne wysypiska przy ulicach Głowackiego, Kusocińskiego i Krasickiego w Gniewie oraz w miejscowościach: Ostrowite, Piaseckie Pole, na prywatnej działce w Jeleniu, w lesie przy dawnej żwirowni między Nicponią a Gogolewem, w	2015	21 500,00	Gmina/GCR	Gmina

	lasach w Rakowcu i Kolonii Ostrowickiej, w pobliżu byłej przeprawy Promowej w Gniewie na ulicy Promowej.				
6	Uwzględnianie ochrony gleb w dokumentach planistycznych, w SUIKZP, MPZP	2015-2016	środki własne UMiG	Gmina	Gmina
7	Opracowanie MPZP, zgodnie z założeniami SUIKZP wraz z prowadzeniem procedury SOOŚ projektów MPZP: a) Uchwała nr XI/70/15 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Tymawa, Piaseczno, Jeleń i Rakowiec na terenie gminy Gniew, uchwalonego uchwałą Nr XIV/83/11 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 28 listopada 2011 r. b) uchwała nr XVIII/128/16 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji inwestycji celu publicznego, jaką jest dwutorowa, napowietrzna linia elektroenergetyczna 400 kV relacji Grudziądz – Pelplin -Gdańsk Przyjaźń w gminie Gniew c) uchwała nr XXIII/175/16 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 31 sierpnia 2016 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wzgórza zamkowego. d) uchwała nr XXVII/217/16 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru	2015-2016	4 920,00 współfinansowana przez Polskie Sieci Energetyczne 4 920,00 6 027,00	Gmina Gmina Gmina	Gmina Gmina/SAG Elbud Gdańsk S.A. Gmina Gmina

	Kolonia Ostrowicka.				
RAZEM poniesione koszty:		931 439,82 zł			

Wykonane zostały wszystkie zadania przewidziane do realizacji celu - ograniczenie przekształceń ziemi w wyniku procesów naturalnych oraz antropogenicznych zaplanowane w POŚ dla Gminy Gniew.

5.4. Realizacja celu - zapewnienie wystarczającej ilości wody o odpowiedniej jakości użytkowej oraz ochrona przed powodzią

Znaczna część Gminy Gniew leży na terenach zalewowych. Szczególne zagrożenie niesie rzeka Wisła, stąd bardzo istotne są działania prewencyjne, zapewniające ochronę przed falą powodziową. Ponadto na terenach położonych na obszarach zalewowych muszą być utrzymywane we właściwym stanie urządzenia melioracji wodnych, a także konieczne jest cykliczne pogłębianie rowów melioracyjnych.

Poza działaniami przeciwpowodziowymi, były prowadzone prace naprawcze i konserwujące, głównie dotyczące kanalizacji deszczowej.

W roku 2016 przez Biuro Powiatowe Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Tczewie zostało przeprowadzone szkolenie dla rolników, którego celem było uświadomienie uczestnikom możliwości ograniczania przedostawania się związków azotu do środowiska naturalnego, w tym wód.

Tabela nr 4. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu IV POŚ - zapewnienie wystarczającej ilości wody o odpowiedniej jakości użytkowej oraz ochrona przed powodzią na terenie Gminy Gniew

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Koszt (zł)	Podmiot odpowiedzialny	Źródło finansowania
1	Bezpłatne szkolenie dla rolników na temat „Wsparcia finansowego inwestycji ograniczających przedostawanie się do środowiska naturalnego związków azotu pochodzenia rolniczego”	2016	b.d.	ODR	b.d.
2	Zabezpieczenie nieczynnych studni w Ostrowitem	2015	1 483,38	Inwest-Kom	Gmina
3	Wymiana pokrywy studziennej – sieć burzowa w Kursztynie	2015	235,67	Inwest-Kom	Gmina
4	Oczyszczanie studni deszczowej	2015	9 000,00	Inwest-Kom	Gmina
5	Naprawa sieci deszczowej (wymiana popękanego odcinka) Gniew, ul. 27 Stycznia	2015	2 729,83	Inwest-Kom	Gmina
6	Zabezpieczenie studni drenażowych w miejscowości Ciepłe	2015	1 608,84	Inwest-Kom	Gmina
7	Naprawa urządzeń melioracyjnych w Kursztynie	2015	6 529,42	Inwest-Kom	Gmina
8	Odmulanie rowu w Opaleniu	2015	7 177,07	Inwest-Kom	Gmina

9	Naprawa urządzeń melioracyjnych w Kursztynie	2015	6 529,42	Inwest-Kom	Gmina
10	Przebudowa stacji pomp Opalenie, Struga Młyńska – rzeka Wisła - odbudowa prawego wału przeciwpowodziowego w km 0+000 - 2+940 kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego koryta ciek w km 0+000-4+100	2015	b.d.	ZMiUW	ZMiUW/ PROW
11	rzeka Wisła - odbudowa lewego wału w km 0+000 - 16+500	2015	b.d.	ZMiUW	ZMiUW/ PROW
12	Czyszczenie studni kanalizacji deszczowej na terenie miasta, zabruki przy studniach, kratkach ściekowych	2016	24 662,91	Inwest-Kom	Gmina
13	Odtworzenie rowu melioracyjnego w Nicponii	2016	16 881,75	Inwest-Kom	Gmina
14	Uwzględnianie ochrony terenów zalewowych przed wprowadzaniem zabudowy w dokumentach planistycznych, w SUiKZP, MPZP	2015- 2016	środki własne UMiG	Gmina	Gmina
15	Współdziałanie w zakresie doskonalenia systemu zarządzania kryzysowego	2015- 2016	w ramach działalności GCR	Gmina/GCR	Gmina
RAZEM poniesione koszty:		76 838,29			

W analizowanym okresie, nie zrealizowano zadania - zarządzanie kryzysowe w związku z wystąpieniem powodzi – gdyż w latach 2015 i 2016 nie wystąpiła powódź.

5.5. Realizacja celu - utrzymanie standardów jakości powietrza, redukcja emisji pyłów gazów i odorów

Bardzo ważnym, w odniesieniu do stanu środowiska naturalnego, celem określonym w obowiązującym POŚ jest utrzymanie standardów jakości powietrza, redukcja emisji pyłów gazów i odorów.

Można tutaj przedstawić szeroki wachlarz działań, podejmowanych przez Gminę jak i inne podmioty. Należy do nich zaliczyć, między innymi: wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, działania ograniczające emisję zanieczyszczeń do powietrza, które powodują redukcję emisji pyłów, gazów i odorów. W tym obszarze tematycznym zorganizowano spotkanie dotyczące planów przyłączenia do sieci ciepłowniczej tzw. Starego Miasta oraz ograniczania niskiej emisji (ujęto w opisie celu nr 9).

Do przedsięwzięć powodujących zmniejszenie zapylenia powietrza należy zaliczyć działania ograniczające emisję zanieczyszczeń komunikacyjnych, poprzez remonty dróg i chodników, w tym

przede wszystkim zmiany nawierzchni. Działania z powyższego obszaru były realizowane przez Inwest-kom sp. z o.o. w Gniewie w imieniu Gminy Gniew, Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku oraz Starostwo Powiatowe.

W osiągnięciu omawianego celu ważne było także opracowanie Programu Gospodarki Niskoemisyjnej. Zadanie to zostało wykonane w ramach Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego, który w imieniu członkowskich gmin złożył wniosek o udzielenie dotacji na ten cel w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w konkursie zorganizowanym w ramach IX osi Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, działanie 9.3. Wniosek GOM-u został pozytywnie przyjęty w roku 2014 i tym samym uzyskano 85 % dotacji na sporządzenie tego strategicznego dokumentu.

Należy także zauważyć rolę działań w zakresie usuwania eternitu. W latach 2015 i 2016, przy wsparciu finansowym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, usunięto blisko 3 688,8 m² eternitu z dachów budynków w Gminie Gniew.

Omawiając zagadnienie jakości powietrza w Gminie Gniew trzeba odnieść się do funkcjonującego na tym terenie przemysłu. Do głównych źródeł emisji należy zaliczyć Saint-Gobain Construction Products Polska sp. z o.o. Weber Zakład Produkcyjny w Gniewie oraz Veolia Północ - Ciepłownia Gniew. W związku z działalnością pierwszego przedsiębiorstwa zgłaszane były do Urzędu Miasta i Gminy Gniew skargi mieszkańców i okolicznych przedsiębiorców, dotyczące pylenia z hałd keramzytu rozmieszczonych na terenie zakładu oraz dotyczące uciążliwości zapachowych. W 2015 r. 7-krotnie przekazano zawiadomienia do WIOŚ w Gdańsku o skargach mieszkańców, natomiast w 2016 r. dokonano 6 zgłoszeń na uciążliwą działalność Zakładu. Wykonywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku kontrolne badania nie wykazały przekroczeń emisji zanieczyszczeń (należy zauważyć, że w Polsce nie ma ustalonych norm odorowych), natomiast w 2015 r. WIOŚ stwierdził, iż podejmowane przez Zakład działania ograniczające pylenie z jego terenu, w szczególności podczas silnych porywistych wiatrów, okazały się niewystarczające. W latach 2015-2016 toczyło się postępowanie w sprawie wydania pozwolenia zintegrowanego dla Zakładu. W dniu 20 stycznia 2017 r. wydano nowe pozwolenie zintegrowane na czas nieokreślony.

Przedsięwzięcia dotyczące realizacji celu - utrzymanie standardów jakości powietrza, redukcja emisji pyłów gazów i odorów przedstawiono w Tabeli nr 5.

Tabela nr 5. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu V POŚ - utrzymanie standardów jakości powietrza, redukcja emisji pyłów gazów i odorów na terenie Gminy Gniew

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Koszt (zł)	Podmiot odpowiedzialny	Źródło finansowania
Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii					
1	Dofinansowanie budowy kolektorów słonecznych	2015	6 210,49	Gmina	Gmina
2	Dofinansowanie budowy kolektorów słonecznych	2016	4 000,00	Gmina	Gmina
3	Zakup i montaż lamp solarnych w Kursztynie	2016	28 000,00	Gmina	Gmina
4	Ograniczenie zużycia opału w kotle zasilanym węglem poprzez instalację kolektorów słonecznych w Piasecznie 55;	2015	9 801,75	Gmina	Gmina /WFOŚiGW 4760,00 zł

	Wymiana pieca opalanego węglem na piec na biomasę w Kolonii Ostrowickiej 43 i w Tymawie os. Leśne 59				
5	Wymiana pieca opalanego węglem na piec gazowy – Gniew, Plac Grunwaldzki 8/6, 83-140 Gniew, działka nr 76/2, arkusz mapy 11 w Gniewie; ograniczenie zużycia opału w kotle zasilanym węglem poprzez instalację kolektorów słonecznych – Pieniążkowo 13, 83-135 Mała Karczma, działka nr 64/1, arkusz mapy 1, obręb Pieniążkowo Całkowity koszt kwalifikowany wynikający z faktur wyniósł 8 475,15,00 zł	2016	Gmina Gniew dokonała refundacji 4000,00 zł	Gmina	Gmina
Działania ograniczające emisję zanieczyszczeń do powietrza					
5	Remont pieca CO w SP w Piasecznie	2015	37 375,00	Szkoła Podstawowa w Piasecznie	Gmina
7	Wykonanie kotłowni w budynku świetlicy w Wielkich Walichnowach	2016	18 667,00	Gmina	Fundusz sołecki (Gmina)
8	Budowa kotłowni w świetlicy wiejskiej w Wielkich Walichnowach	2016	106 000,00	Gmina	Gmina
Ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych					
9	Remont drogi krajowej nr 91 na odcinku Gniew od km 70+100 do km 71+358	2015	1 283 889,47	GDDKiA	GDDKiA
10	Remont drogi krajowej nr 91 na odcinkach: m. Gniew od km 69+100 do km 70+100, m. Szprudowo od km 65+700 do km 67+385, odc. Szprudowo – Gniew od km 67+385 do km 69+100,		808 299,50 1 033 689,56 558 182,77	GDDKiA	GDDKiA
11	Odnowa nawierzchni bitumicznej tzw. „duża łąta” na DW 230 SK Brody-Kursztyn (długość odcinka 750 m)	2016	100 640,00	ZDW	ZDW
12	Remonty częściowe nawierzchni bitumicznych (grysy, emulsja, masa na zimno) dróg nr: - 219 dojazd PKP Brodzkie Młyny-DW234 (długość odcinka	2015-2016	b.d.	ZDW	ZDW

	0,055 km) - 230 Kursztyn-Cierzpice-DK 91 (długość odcinka 4,151 km) - 231 Kolonia Ostrowicka-DK 91 (długość odcinka 1,125 km) - 234 Gogolewo-Gniew-DK 91 (długość odcinka 5,213 km) - 261 dojazd PKP Gniew-DK 91 (długość odcinka 0,016 km) - 271 dojazd PKP Opalenie- droga gminna (długość odcinka 0,400 km) - 377 Włosienica-Pieniężkowo-DK 91 (długość odcinka 2,064 km) - 518 Gniew (ul. Kościuszki)-rz. Wisła (ul. Promowa, Wiślana) (długość odcinka 1,337 km) - 588 (od drogi gminnej) Opalenie-pod Górami rz. Wisła (długość odcinka 2,030 km) - 623 DK 91 Rakowiec Bielsk (długość odcinka 3,873 km)				
13	przebudowa chodnika Wielkie Walichnowy (2815G) przebudowa chodnika Tymawa (2823G) remont cząstkowy naw. bit (2824G)	2016	39 997,88 29 752,78 1 603,67	Powiat	Powiat
14	Cząstkowe naprawy dróg gminnych asfaltowych, transport szlaki na drogi gminne – równanie dróg gminnych sprzętem własnym i obcym we wsiach, wykonywanie obowiązków administratora dróg gminnych	2015	749 143,10	Inwest-Kom	Gmina
15	Cząstkowe naprawy dróg gminnych asfaltowych, transport szlaki na drogi gminne – równanie dróg gminnych sprzętem własnym i obcym we wsiach, wykonywanie obowiązków administratora dróg gminnych	2016	658 422,00	Inwest-Kom	Gmina
16	Modernizacja ulicy Pocztovej w Gniewie	2015	97 033,47	Inwest-Kom	Gmina
17	Projekt modernizacja ulicy Hallera w Gniewie	2015	8 729,52	Gmina	Gmina
18	Remont chodników i ulicy Wąskiej w Gniewie	2015	18 000,00	Inwest-Kom	Gmina
19	Projekt budowy drogi na osiedlu	2015	13 970,39	Gmina	Gmina

	Leśnym w Tymawie				
20	Przebudowa ulicy Sobieskiego w Gniewie	2015	34 492,50	Inwest-Kom	Gmina
21	Wydatki inwestycyjne związane z przygotowaniem raportu dotyczącego delimitacji oraz z przygotowaniem Lokalnego Programu rewitalizacji	2015	27 685,00	Inwest-Kom	Gmina
22	Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Gniew	2016	67 415,00 11 898,00 (środki niewygasające przechodzące na kolejne lata)	Gmina	Gmina /Fundusz Spójności
23	Rewitalizacja przestrzeni publicznej w obrębie Starego Miasta	2015	57 195,00	Gmina	Gmina
24	Remont drogi w Piasecznie	2015	464 400,00	Gmina	Gmina
25	Remont drewnianego mostku na rzece Wierzycy	2015	25 500,00	Gmina	Gmina
26	Wykonanie odcinka drogi Jana Pawła II w Gniewie	2015	19 965,00	Inwest-Kom	Gmina
27	Przebudowa nawierzchni i chodnika przy ul. Kościuszki, Wiślana i Gdańska w Gniewie	2016	100 000,00	Inwest-Kom	Gmina
28	Wydatki na przebudowę ciągu pieszego w Tymawie na drodze powiatowej nr 2823G Nicponia-Jaźwiska-Opalenie	2016	29 999,70	Inwest-Kom	Gmina
29	Opracowanie wielobranżowej dokumentacji projektowo-kosztorysowej na budowę chodnika przy drodze wojewódzkiej 234 w Gniewie wraz z oświetleniem przy ul. Gniewskie Młyny	2016	130 000,00	Gmina	Gmina
30	Remont drogi gminnej w Kursztynie	2016	99 999,99	Inwest-Kom	Gmina
31	Remont chodnika w Jeleniu	2016	22 000,00	Inwest-Kom	Fundusz sołecki (gmina)
32	Modernizacja drogi gminnej w Nicponi	2016	26 266,00	Inwest-Kom	Fundusz sołecki (gmina)
33	Modernizacja drogi gminnej w Półwsi	2016	13 183,00	Inwest-Kom	Fundusz sołecki (gmina)
34	Modernizacja drogi gminnej w Polskim Gronowie	2016	13 700,00	Inwest-Kom	Fundusz sołecki (gmina)

35	Modernizacja drogi gminnej w Pieniążkowie	2016	17 262,00	Inwest-Kom	Fundusz sołecki (gmina)
36	Modernizacja ulicy Kapinosa w Gniewie	2016	79 999,50	Inwest-Kom	Gmina
37	Modernizacja ulicy Hallera w Gniewie	2016	677 529,60	Inwest-Kom	Gmina
38	Przebudowa nawierzchni i placów w obrębie Starego Miasta w Gniewie w ramach RPO na lata 2014-2020 Działanie 8.3 Materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe	2016	6 427,00	Inwest-Kom	Gmina
39	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych nr 228025G Piaseczno-Piaseckie Pola (odcinek 500 mb)	2016	655 770,43	Inwest-Kom	Urząd Wojewódzki w Gdańsku 76 800,00 zł /Gmina Gniew 560 829,43 zł
40	Remont chodników i ulicy Partyzantów w Gniewie	2016	59 999,50	Inwest-Kom	Gmina
41	Projekt budowy drogi gminnej na osiedlu Leśnym w Tymawie	2016	70 000,00	Gmina	Gmina
42	Budowa drogi Piaseczno-Wyręby	2016	91 973,25	Inwest-Kom	Gmina
43	Dokumentacja drogi Pieniążkowo-Ostrowite	2016	23 370,00	Gmina	Gmina
44	Dokumentacja drogi Jeleń-Milanowo	2016	30 750,00	Gmina	Gmina
45	Opracowanie dokumentacji przebudowa skrzyżowania ul. Sobieskiego z ul. 27 Stycznia po rozbiórce domu	2016	80 000,00	Gmina	Gmina
46	Remont drogi gminnej w Piasecznie	2016	2 295,59	Inwest-Kom	Gmina
47	Modernizacja ulicy Witosa	2016	89 052,00	Inwest-Kom	Gmina
48	Remont drogi dojazdowej do szkoły podstawowej w Tymawie	2016	21 535,00	Inwest-Kom	Fundusz sołecki (Gmina)
49	Likwidacja barier architektonicznych na chodnikach w Piasecznie	2016	20 883,67	Inwest-Kom	Fundusz sołecki (Gmina)
50	Remont ulicy Ejankowskiego w Piasecznie	2016	80 000,00	Inwest-Kom	Gmina
51	Remont ulicy Husarskiej w Opaleniu	2016	58 763,25	Inwest-Kom	Gmina
52	Wykonanie parkingu przy drodze gminnej we wsi Rakowiec	2016	13 923,24	Inwest-Kom	Gmina

53	Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni Starego Miasta i Podzamcza w Gniewie	2016	183 000,00 (środki niewygasające przechodzące na kolejne lata)	Gmina	Gmina
54	Koncepcja przebiegu dróg gminnych: ul. Krasickiego, Pieniążkowo	2016	6 150,00	Gmina	Gmina
Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest					
55	Dofinansowanie unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest (usunięto blisko 2340,50 m ² eternitu z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych, w wyniku czego powstało i zostało przekazanych do unieszkodliwienia około 32,68 Mg odpadów niebezpiecznych zawierających azbest).	2015	26 445,60	Gmina	22 223,00 zł WFOŚiGW
56	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu województwa pomorskiego – edycja 2016”. W ramach konkursu powierzchnia eternitowych pokryć dachowych pomniejszyła się o 1 348,30 m ² .	2016	13 276,44	Gmina	11 284,00 zł WFOŚiGW
Dokumenty planistyczne					
57	Opracowanie Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Gniew	2015	4 589,48	Gmina	Gmina
58	Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło	2015/2016	15 990,00	Gmina	Gmina
RAZEM poniesione koszty:			9 004 688,09 zł		

Zadania przewidziane do realizacji w ramach omawianego celu zostały w pełni zrealizowane.

5.6. Realizacja celu - zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska

W celu realizacji powyższego założenia nie prowadzono działań inwestycyjnych, a jedynie wprowadzano zapisy dotyczące standardów akustycznych w dokumentach planistycznych.

Tabela nr 6. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu VI POŚ - zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska na terenie Gminy Gniew

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Koszt (zł)	Podmiot odpowiedzialny	Źródło finansowania
1	Wprowadzanie zapisów dotyczących standardów akustycznych w dokumentach planistycznych, w SUIKZP, MPZP	2015-2016	Środki własne UMiG	Gmina	Gmina

W ramach powyższego celu nie wykonano przewidzianych w POŚ przedsięwzięć na drogach, mających na celu zmniejszenie uciążliwości hałasowych, np. obwodnice, optymalizacja płynności ruchu, budowa obwodnic – jednak według prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w 2015 r. pomiarów natężenia hałasu w Gniewie przy ulicach: Gdańskiej, 27 Stycznia i Sidorowicz w badanych punktach nie występują przekroczenia norm hałasu.

W 2015 r. do Urzędu Miasta i Gminy Gniew zgłoszono dwie skargi na uciążliwość w postaci hałasu wynikającą z działalności zakładów zlokalizowanych w Gniewie: PHU Ślizex i Przedsiębiorstwo Wytwarzania Metalowych i Usług Wojciech Piór. Zgodnie z kompetencjami, sprawę przekazano do Starostwa Powiatowego w Tczewie.

5.7. Realizacja celu - ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi

W ramach ochrony mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi, zgodnie z zapisami POŚ, wprowadzane były stosowne zapisy w dokumentach planistycznych, zapewniające ochronę mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi (Tabela nr 7).

Tabela nr 7. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu VII POŚ - ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi na terenie Gminy Gniew

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Koszt (zł)	Podmiot odpowiedzialny	Źródło finansowania
1	Wprowadzanie zapisów dotyczących standardów emisji pól elektromagnetycznych w dokumentach planistycznych, w SUIKZP, MPZP	2015-2016	Środki własne UMiG	Gmina	Gmina

5.8. Realizacja celu - racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów oraz wzrost udziału zasobów odnawialnych

Istotnym elementem zachowania środowiska naturalnego w dobrym stanie jest racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów. Jednym z działań temu służących są termomodernizacje, dzięki którym zmniejsza się zużycie paliw. W latach 2015 i 2016 wykonano remonty i modernizacje budynków publicznych. Dokonano także wymiany okien, co pozwala na zaoszczędzenie stosowanych do ogrzewania paliw.

Brak jest danych na temat podobnych działań w budynkach prywatnych.

Tabela nr 8. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu VII POŚ - racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów oraz wzrost udziału zasobów odnawialnych na terenie Gminy Gniew

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Koszt (zł)	Podmiot odpowiedzialny	Źródło finansowania
1	Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Kuchni	2016	59 550,20	Gmina	Gmina
2	Remont świetlicy w Kursztynie	2015	131 289,00	Gmina	Gmina /środki unijne PROW
3	Remont świetlicy w Kolonii Ostrowickiej	2015	5 781,00	Gmina	Gmina
4	Remont dachu na budynku przedszkola w Opaleniu	2015	46 118,15	ZS Opalenie	Gmina
5	Modernizacja budynku szkoły podstawowej wraz z częścią mieszkalną w Pieniążkowie	2015	118 110,00	ZS Opalenie	Gmina /WFOŚiGW
6	Projekt modernizacji budynku SP w Gniewie	2015	17 000,00	Gmina	Gmina
7	Modernizacja dachu i stropu w budynku OSP Opalenie	2016	24 982,80	Gmina	Gmina
8	Wymiana okien w budynku szkoły podstawowej w Gniewie	2016	62 000,00	Gmina	Gmina
9	Wymiana okien w dwóch salach lekcyjnych szkoły podstawowej w Gniewie	2016	31 500,00	Gmina	Gmina
10	Instalacja c.o. w budynku szkoły podstawowej w Tymawie	2016	102 263,00	Gmina	Gmina
11	Remont świetlicy wiejskiej w Kolonii Ostrowickiej	2016	57 830,00	Gmina	Gmina
RAZEM poniesione koszty:			656 424,15 zł		

Wykonano wszystkie działania przewidziane w POŚ do realizacji celu racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów oraz wzrost udziału zasobów odnawialnych.

5.9. Realizacja celu - upowszechnienie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia oraz wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej

Realizacja zadań z zakresu edukacji ekologicznej w Gminie Gniew jest przede wszystkim prowadzona przez Eko-Centrum Heliantus przy Stowarzyszeniu Centrum Aktywnych – Gniew.

W 2015 roku zrealizowano poniższe działania:

- przeprowadzono 43 warsztaty na tematy związane z ekologią, ochroną środowiska naturalnego i lokalnymi zasobami przyrody. W zajęciach wzięło udział łącznie ponad 1700 osób;

- zorganizowano ferie z ekologią. W 5 warsztatach edukacyjnych uczestniczyło 75 osób.
- zrealizowano 2 konkursy plastyczne w ramach projektu „Skarby jeziora w Pieniążkowie” oraz mini wystawę fotografii;
- zorganizowano konkurs minigrantów. W działaniach realizowanych w ramach eko-minigrantów, wzięło udział ponad 300 osób. Zrealizowano 6 inicjatyw zaproponowanych przez mieszkańców i grupy nieformalne z terenu Gminy Gniew;
- zorganizowano VIII Gminny Konkurs Wiedzy Ekologicznej. W etapie szkolnym wzięli udział uczniowie klas IV-VI wybrani przez poszczególne placówki oświatowe, a zwycięzcy – osiem trzyosobowych zespołów ze szkół podstawowych w Gminie Gniew – wzięli udział w etapie gminnym. Zdobywcy pierwszych trzech pierwszych miejsc – 9 osób – wzięli udział w wycieczce-nagrodzie do Parku Krajobrazowego Mierzeja Wiślana;
- opracowano 10-punktową geościeżkę po atrakcyjnych przyrodniczo miejscach Gminy Gniew i przygotowano ją do uruchomienia na serwisie OPENCACHING;
- zorganizowano otwarte spotkania dotyczące odnawialnych źródeł energii i ograniczania niskiej emisji. Uczestniczyło w nich 68 osób. Opracowano i wydrukowano 5000 ulotek, kilkanaście plakatów, 1 stronę internetową;
- zorganizowano szkolenie z zakresu Ekoturystyki na obszarach Natura 2000. Udział wzięło około 50 osób, w tym kilkanaście z terenu gminy Gniew;
- w okresie kwiecień – sierpień 2015 realizowano monitoring bocianiego gniazda. Najwyższa ilość unikalnych wejść dziennie - 1297, tygodniowo - 7100, miesięcznie (maj) - 27 800;
- zorganizowano Eko-Wakacje, w ramach których przeprowadzono pięć wycieczek i pięć warsztatów. W 10 spotkaniach uczestniczyło 121 dzieci z Gminy Gniew;
- zorganizowano 3 akcje sprzątania terenów przyrodniczo cennych. Uprzątnięto brzegi około 15 km Wierzycy i 5 km Wisły w granicach Gminy Gniew oraz otoczenie jeziora Pieniążkowo;
- opracowano i wydrukowano 5000 ulotek na temat skutków niskiej emisji oraz 100 plakatów, które przekazano m.in. do placówek oświatowych, bibliotek i sklepów.

W roku 2016 zrealizowano poniższe działania:

- zorganizowano i przeprowadzono zajęcia, warsztaty i spotkania ekologiczne. W powyższych działaniach wzięło udział łącznie ponad 1000 osób;
- zorganizowano 5 spotkań w ramach ferii z ekologią. Uczestniczyło w nich 70 osób;
- zrealizowano dwa pięciodniowe turnusy „Wakacji z Heliantusem” dla dzieci w wieku szkolnym z terenu Gminy Gniew. Uczestniczyło w nich 90 osób;
- zrealizowano 2 wystawy fotografii, które łącznie obejrzało ponad 200 osób;
- dofinansowano 13 działań realizowanych w ramach eko-minigrantów, w których udział wzięło łącznie ponad 500 osób;
- zorganizowano IX Gminny Konkurs Wiedzy Ekologicznej. W etapie szkolnym wzięli udział uczniowie klas IV-VI wybrani przez poszczególne placówki oświatowe, a zwycięzcy – osiem trzyosobowych zespołów ze szkół podstawowych w gminie Gniew – wzięli udział w etapie gminnym laureaci – 9 osób – wzięli udział w wycieczce-nagrodzie do Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego;
- zorganizowano Powiatowy Konkurs Wiedzy Ekologicznej. Wzięli w nich udział uczniowie klas IV-VI, a w finale uczestniczyło 5 3-osobowych drużyn;

- stworzono geościeżkę po atrakcyjnych przyrodniczo miejscach Gminy Gniew. W otwarciu wzięło udział ponad 50 osób;
- zorganizowano spotkanie dotyczące planów przyłączenia do sieci ciepłowniczej tzw. Starego Miasta oraz ograniczania niskiej emisji. Uczestniczyły w nim 32 osoby;
- zorganizowano spływ kajakowy rzeką Wisłą i Nogatem. Wzięło w nim udział ponad 50 osób. Uczestnicy pochodzili z Gminy Gniew, oraz okolicznych miejscowości;
- zorganizowano szkolenie z zakresu gospodarki odpadami „Masz wybór, segreguj, odzyskuj-ODPADY OPAKOWANIOWE”. Wzięło w nim udział kilkunastu nauczycieli, w tym kilka osób z terenu Gminy Gniew;
- zorganizowano Konkurs Świąteczne życie Odpadów, na który napłynęło ponad 20 prac od kilkunastu osób;
- koordynowano monitoring bocianiego gniazda, który trwał od kwietnia do sierpnia – obejrzało go kilkadziesiąt tysięcy osób;
- uprzątnięto brzegi około 2 km Wierzycy oraz 2 kąpieliska;
- wydrukowano 5000 szt. ulotek gry turystycznej – „W kranie wyrwanej rzece”;
- wydrukowano 100 szt. broszur promujących gniewskie trasy rowerowe i walory krajobrazowe Gminy Gniew;
- zakupiono kilka książek i pomocy naukowych do Eko-Centrum Heliantus.

Oprócz powyższych działań, na terenie Gminy Gniew WOPR Tczew zrealizował w 2015 r. zadanie publiczne pod tytułem: „Czyste rzeki – czyste sumienie”, w ramach którego podczas spływu kajakowego uprzątnięto odcinek rzeki Wierzycy z Pelplina do Gniewu oraz odcinek rzeki Wisły z Gniewu do Tczewa, co wpłynęło na poprawę czystości tych rzek. Zebrano odpady w postaci opon, sprzętu agd, ubrań, szkła, butelek PET. Dodatkowo ukazały się 2 artykuły na stronach internetowych oraz 2 artykuły w prasie na temat akcji sprzątania rzek Wierzycy i Wisły.

Ponadto Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Gniewie we współpracy z zakładem usług komunalnych Inwest-Kom w Gniewie sp. z o.o., Powiatową i Miejską Biblioteką Publiczną w Gniewie oraz Eko-Centrum Heliantus wykonali w latach 2014-2015 prace społeczno-użyteczne w parku miejskim oraz w fosie Zamku w Gniewie (Inwest-Kom zaopatrzył szkołę w worki, rękawiczki oraz transportował zebrane śmieci).

Szczegółowe informacje na temat powyższych działań przedstawiono w Tabeli nr 9.

Tabela nr 9. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu IX POŚ - upowszechnienie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia oraz wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej na terenie Gminy Gniew

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Koszt (zł)	Podmiot odpowiedzialny	Źródło finansowania
1	Dofinansowanie zadań edukacyjnych ekologicznych - CAG	2015	77 000,00	CAG	Gmina
2	Dofinansowanie zadań edukacyjnych ekologicznych - CAG	2016	84 500,00	CAG	Gmina
3	Bezpłatne szkolenie dla rolników na temat „Zmianowanie jako podstawowy element w integrowanej ochronie roślin	2016	b.d.	ODR	b.d.

	rolniczych”				
4	Działanie ciągłe, wspomagające – prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia jakie niesie za sobą zjawisko niskiej emisji: - zamówienie plakatów informacyjnych; Niska Emisja, Nie Pał Śmieci - zamówienie ulotek informacyjnych - artykuły w lokalnej prasie - organizowanie spotkań z mieszkańcami	2015	3 600,00	Gmina	Gmina
5	Działanie ciągłe, wspomagające – prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia jakie niesie za sobą zjawisko niskiej emisji: - artykuły w lokalnej prasie i na stronie internetowej Gniewu - organizowanie spotkań z mieszkańcami - zajęcia w szkole podstawowej	2016	W ramach działalnoś ci UMiG	Gmina	Gmina
6	Raport z programu ochrony środowiska	2015	2 460,00	Gmina	Gmina
7	Wykonano zadanie publiczne pod tytułem: „Czyste rzeki – czyste sumienie” przez Tczewskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe.	2015	2 000,00	WOPR	Powiat
8	Zespół Szkół wykonał prace społeczno – użyteczne w parku miejskim oraz w fosie Zamku w Gniewie	2014- 2015	w ramach działalności Inwest- Kom	Zespół szkół Ponadgimnazjal nych w Gniewie, Inwest-Kom, Biblioteka w Gniewie, Eko- Centrum Heliantus	w ramach działalności Inwest-Kom
9	Wydruk materiałów dotyczących gry ekologicznej	2016	500,00	Gmina	Gmina
10	Wykonanie tablicy informacyjnej	2016	50,00	Gmina	Gmina
11	Informowanie mieszkańców o prowadzonych postępowaniach, wydawanych decyzjach, prowadzonych inwestycjach, opracowywanych planach i programach oraz jakości środowiska na terenie gminy	Realizacja bieżąca	W ramach działalnoś ci UMiG	Gmina	Gmina
RAZEM poniesione koszty:		170 110,00 zł			

Wszystkie zadania zaplanowane do osiągnięcia celu - upowszechnienie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia oraz wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej zostały zrealizowane.

5.10. Realizacja celu - minimalizacja wpływu na środowisko oraz eliminacja ryzyka dla zdrowia ludzi w miejscach największego oddziaływania na środowisko i zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego lub biologicznego

W Gminie Gniew za działania dotyczące eliminacji ryzyka dla zdrowia ludzi i wpływu na środowisko jest odpowiedzialne Gminne Centrum Reagowania. W ramach jego działalności podejmowane są między innymi przedsięwzięcia dotyczące zarządzania kryzysowego (Tabela nr 10).

Tabela nr 10. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu X POŚ - minimalizacja wpływu na środowisko oraz eliminacja ryzyka dla zdrowia ludzi w miejscach największego oddziaływania na środowisko i zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego lub biologicznego na terenie Gminy Gniew

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Koszt (zł)	Podmiot odpowiedzialny	Źródło finansowania
1	Aktualizacja Planu Zarządzania Kryzysowego	2015	w ramach działalności GCR	GCR	Gmina
2	Zakup środka do neutralizacji wycieku olejów	2015	3 013,50	GCR/Gmina	Gmina
3	Zakup środka do neutralizacji wycieku olejów	2016	3 006,12	GCR/Gmina	Gmina
4	Unieszkodliwienie zrzutu substancji ropopochodnej (spalony olej) do rowu melioracyjnego, pełniącego funkcję kanału wałowego w Szprudowie	2015	w ramach działalności GCR	GCR	Gmina
5	Zakup ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Gniewie	2015	478 780,00	Gmina	Gmina
6	PSP Tczew przekazała sprzęt dla następujących jednostek: OSP Gniew,	2015	b.d.	PSP	PSP
7	Dofinansowanie zakupu kamery termowizyjnej dla OSP Gniew	2016	15 000,00	Gmina	Gmina
RAZEM poniesione koszty:		499 799,62 zł			

Zrealizowano działania przewidziane w celu - minimalizacja wpływu na środowisko oraz eliminacja ryzyka dla zdrowia ludzi w miejscach największego oddziaływania na środowisko i zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego lub biologicznego.

5.11. Realizacja celu - rozwój gospodarki odpadami

Od 2013 roku Gmina Gniew realizuje zadania z zakresu gospodarki odpadami. Objęła tym systemem tylko nieruchomości zamieszkałe. Pozostałe nieruchomości we własnym zakresie zawierają umowy na odbieranie odpadów z podmiotami wpisanymi do Rejestru Działalności Regulowanej. Miasto i Gmina Gniew przynależą do Wschodniego Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi. W obszarze tym funkcjonują dwie regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych: RIPOK Tczew, oraz RIPOK Gilwa Mała. Większość odpadów jest kierowana do RIPOK Tczew. Selektywnie są zbierane odpady surowcowe (papier, tworzywa sztuczne, metale, szkło), a także popiół oraz odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, opony, odpady budowlane, lekarstwa, baterie.

W roku 2014 zostało zamknięte funkcjonujące w Gminie Gniew składowisko odpadów w Nicponi. Według danych pozyskanych w firmie Suez Północ sp. z o.o., składowisko zostało zrekultywowane przy użyciu ziemi i humusu. Jesienią 2016 r. dokonano nasadzeń drzew i krzewów oraz posiano trawę. Ziemia na zrekultywowanym terenie nie osiada. Obecnie celem jest utrzymanie rosnącej na nim zieleni.

W 2015 r. z wszystkich nieruchomości z terenu Miasta i Gminy Gniew odebrano 3579,400 Mg odpadów komunalnych, w tym 489,400 Mg z nieruchomości niezamieszkałych, a w roku 2016 odpowiednio: 4051,888 Mg i 632,480 Mg.

Koszty związane z gospodarką odpadami, w systemie gminnym, w 2015 roku wyniosły ok. 2223 tys. zł, a w 2016 – ok. 2104 tys. zł. Ściągalność opłat spadła z 92% w 2014 r. do 80,5% w 2015 r. W roku 2016 nieznacznie wzrosła i wyniosła 84 %.

Przychody z opłat nie pokrywają wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, z nieruchomości objętych systemem gminnym. Przyczyną tego stanu są zbyt niskie stawki jednostkowe za gospodarowanie odpadami komunalnymi uchwalone przez Radę Miasta, zbyt mała liczba płatników oraz niewystarczający poziom ściągalności opłat.

W gminie funkcjonuje tymczasowy Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany na terenie firmy Inwest-Kom w Gniewie sp. z o.o. Obecnie trwają prace projektowe dotyczące budowy docelowego PSZOK przy ulicy Krasickiego w Gniewie.

Tabela nr 11. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu XI POŚ - rozwój gospodarki odpadami na terenie Gminy Gniew

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Koszt (zł)	Podmiot odpowiedzialny	Źródło finansowania
1	Realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi	2015	2 223 000,00	Gmina	Gmina
2	Realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi	2016	2 104 000,00	Gmina	Gmina
3	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadami Komunalnymi	2016	43 200,00	Gmina	Gmina

RAZEM poniesione koszty:	4 370 200,00
--------------------------	--------------

6. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska na podstawie wskaźników monitorowania programu

Niniejszy dokument jest sporządzony w celu monitoringu wdrażania zapisów Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gniew na lata 2013-2016, z perspektywą na lata 2017-2020. Gmina jest obowiązana do sporządzania co dwa lata Raportu z realizacji POŚ. Do oceny realizacji POŚ służą wskaźniki pozwalające w sposób realny i mierzalny ocenić efekty podejmowanych działań. W poprzednim Raporcie za lata 2013-2014 przedstawiono wskaźniki za lata 2012-2014. W przedmiotowym dokumencie odniesiono się do większości z nich, dodano także nowe. Przy części wskaźników nie ma możliwości dokonania porównania, gdyż nie były one w tych latach mierzone, np. dane z powszechnego spisu rolnego, czy badanie wód powierzchniowych lub hałasu. Układ przedstawienia wskaźników pozostawiono jak w Raporcie za lata 2013-2014, aby ułatwić porównanie zachodzących zmian w okresie 2013-2016.

Wskaźniki przedstawiono w podziale na zagadnienia: zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków, użytkowanie gruntów, rolnictwo, wody podziemne, wody powierzchniowe, powietrze atmosferyczne, sieć gazowa, środowisko akustyczne, promieniowanie elektromagnetyczne, zagrożenie poważną awarią, lasy, przyroda chroniona, zieleń, odpady.

W poniższej tabeli (Tabela nr 12) przedstawiono wskaźniki w latach 2015 i 2016. Jako stan wyjściowy przyjęto rok 2014.

Tabela nr 12. Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gniew za lata 2015-2016

OCENIANY ELEMENT	WSKAŹNIK	JEDNOSTKA MIARY	2014 ROK ODNIESIENIA	2015	2016	ŹRÓDŁO DANYCH	OPIS/UWAGI
Liczba ludności		os.	15875	15875	15760	GUS	Liczba ludności w Gminie wykazuje tendencję malejącą
Zaopatrzenie w wodę	Długość sieci wodociągowej	km	120,51	121,31	121,31	UMiG	Dane z 2015 i 2016 r. nie uwzględniają wodociągu wybudowanego dla miejscowości Jelenica-Jaźwiska-Tymawa o długości 8,9 km
	Woda dostarczona na cele gospodarstw domowych	dm ³ /rok	405,9*	407,8	411,2	UMiG	Ilość wody dostarczanej do gospodarstw domowych wzrasta ok. 1% rocznie
Odprowadzanie ścieków	Całkowita długość sieci kanalizacyjnej (bez przyłączy)	km	46,7	51,8	51,8	UMiG	Dane według Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych
	Ilość ścieków odprowadzona siecią kanalizacyjną	dm ³ /rok	216,7*	212,4	216,6	UMiG	Ilość odprowadzanych ścieków utrzymuje się na stałym poziomie.
	Liczba zbiorników bezodpływowych	szt.	733	822	845 (stan na dzień opracowania)	UMiG	Liczba zbiorników bezodpływowych wzrasta. Znacząco wzrasta także liczba przydomowych oczyszczalni ścieków.
	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	88	92	159	UMiG	W roku 2015 ewidencję prowadził Inwest-Kom, od roku 2016 – Urząd Miasta i Gminy Gniew.
	Ilość oczyszczalni komunalnych	szt.	1*	1	1	UMiG	W Gminie funkcjonuje 1 oczyszczalnia ścieków w miejscowości Ciepłe
Użytkowanie gruntów	Powierzchnia geodezyjna użytków (ha)					UMiG	W przedstawionym okresie czasowym wzrosła powierzchnia gruntów ornych, oraz dróg i terenów zabudowanych, natomiast zmalała powierzchnia obszarów leśnych i sadów.
	Grunty orne		10302*	10330	10334		
	Łąki		1057*	1060	1058		
	Pastwiska		1124*	1121	1118		
	Sady i ogrody		145*	136	132		

	Lasy, grunty leśne, parki		4186*	4187	4017		
	Grunty pod wodami		807*	806	806		
	Drogi i powierzchnie pod zabudowaniami		797*	820	831		
	Nieużytki		500*	499	500		
Rolnictwo	Ilość gospodarstw rolnych ogółem, w tym:	szt.	1075*	1092	1090	UMiG	Ilość gospodarstw rolnych w ostatnich dwóch latach utrzymywała się na podobnym poziomie. Znacząco wzrosła liczba gospodarstw w przedziałach 5-10 ha i 15-25 ha, a zmalała w przedziale 25-50 ha
	1-2 ha		339*	352	351		
	2-5 ha		268*	276	273		
	5-10 ha		93*	176	181		
	10-15 ha		88*	82	78		
	15-25 ha		82*	163	158		
	25-50 ha		175*	21	25		
	50-100 ha		14*	14	16		
	100-200 ha		8*	4	4		
	Pow. 200 ha		8* (pow. 100 ha)	4	4		
Wody podziemne – jakość wód	GZWP	szt./nazwa	0/-			PSH	Gmina Gniew nie znajduje się na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych
	JCWPD	nr	b.d.*	31 (ujęcie parkowe K-4)	b.d.	GIOŚ	Na temat jakości wód podziemnych w Gminie Gniew dostępne były jedynie dane dotyczące roku 2015
	Jakość wód podziemnych JCWPd – ocena stanu chemicznego	dobry /słaby	b.d.*	dobry	b.d.	WIOŚ	
	Jakość wód podziemnych JCWPd – klasyfikacja fizyko-chemiczna	klasa	b.d.*	III (woda zadowalającej jakości) przekroczone amoniak,	b.d.	WIOŚ	

				chlorki, wodorowęglan y, żelazo			
	Jakość wody dostarczanej przez urządzenia wodociągowe	przekroczo ne parametry	Najbardziej problematic zne były przekroczeni a fluorków i boru*	Parametry nie były przekroczone	Parametry nie były przekroczone	PSSE	Mieszkańców zaopatrywanych przez wodociąg publiczny w Wielkich Walichnowach w dniu 05.06.2014 r. podłączono do stacji uzdatniania w Gniewie, z uwagi na brak skuteczności działań naprawczych w zakresie usuwania ponadnormatywnych fluorków i boru w wodzie z tego wodociągu. Stacja uzdatniania w Wielkich Walichnowach została wyłączona z eksploatacji.
Wody powierzchni owe – jakość wód	Monitoring wód płynących	nazwa	b.d.*	b.d.	Wierzyca b.d.	WIOŚ	W przedstawionym okresie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku nie prowadził monitoringu jezior na obszarze Gminy Gniew. W roku 2016 prowadzono monitoring rzeki Wierzycy, jednak te dane w momencie tworzenia dokumentu nie były jeszcze dostępne.
	Monitoring jezior	szt.	Nie prowadzono badań*	Nie prowadzono badań	Nie prowadzono badań	WIOŚ	
	Kąpieliska	szt./przekr oczone parametry	4 miejsca wykorzystywa ne do kąpeli: Tymawa, Rakowiec, Półwieś, Pieniążkowo *	4 miejsca wykorzystywa ne do kąpeli: Tymawa/ bez przekroczeń, Rakowiec/bez przekroczeń, Półwieś/bez przekroczeń, Pieniążkowo/b	4 miejsca wykorzystywa ne do kąpeli: Tymawa/enter okoki kałowe, Rakowiec/bez przekroczeń, Półwieś/bez przekroczeń, Pieniążkowo/b	GOS/PSSE	Badania jezior, które są wykorzystywane jako miejsca do kąpeli są wykonywane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Starogardzie Gdańskim na zlecenie Gminnego Ośrodka Sportu w Gniewie. W jeziorach nie było przekroczeń dla badanych wskaźników, poza przekroczeniem ilości enterokoków kałowych w jeziorze w Tymawie w roku

				ez przekroczeń	ez przekroczeń		2016
Powietrze atmosferyczne - jakość	Nazwa strefy	strefa	pomorska			WIOŚ	Na terenie strefy pomorskiej w ostatnich latach niezmiennie występują przekroczenia PM ₁₀ i BaP. Dla danych dotyczących samej gminy za rok 2016 nie odnotowano przekroczeń, choć poziom BaP znajdował się na granicy.
	Roczna ocena jakości powietrza dla strefy ze względu na: - ochronę zdrowia - ochronę roślin	klasa	A i C*	A i C	A (dane dla gminy Gniew)	WIOŚ	
	Czynnik decydujący o klasie łącznej strefy ze względu na ochronę zdrowia	-	PM _{2,5} , PM ₁₀ , BaP, O ₃ *	PM ₁₀ , BaP	-	WIOŚ	
	Ilość stacji pomiarowych	szt.	1*	b.d.	b.d.	WIOŚ	
Sieć gazowa	Ludność korzystająca z instalacji gazowej	%	39,6	39,6	b.d.	GUS	Procent ludności korzystających z instalacji gazowych w latach 2014 i 2015 nie uległ zmianie. Dane za rok 2016 nie były jeszcze dostępne w momencie opracowywania dokumentu
Środowisko akustyczne	Wyniki pomiarów w punktach pomiarowych	Miejsca pomiaru/przekroczenia	b.d.*	Kościuszki Gdańska 27 Stycznia Sidorowicz/brak przekroczeń	b.d.	WIOŚ	Poza rokiem 2015 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku nie prowadził pomiarów środowiska akustycznego w Gminie Gniew
Promieniowanie elektromagnetyczne	Ilość punktów pomiarowych	szt.	b.d.*	Nie prowadzono badań	Nie prowadzono badań	WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku nie prowadził pomiarów promieniowania elektromagnetycznego w Gminie Gniew
	Pomiar promieniowania	wynik	b.d.*	Nie prowadzono badań	Nie prowadzono badań	WIOŚ	
	Liczba stacji bazowych telefonii komórkowej	szt.	b.d.	b.d.	b.d.	Powiat	Nie otrzymano informacji
Zagrożenie	Na terenie gminy brak obiektów, które mogłyby stanowić źródło poważnej awarii						

poważną awarią							
Lasy	Powierzchnia gruntów leśnych w gminie	ha	3999,30*	4001,59	b.d.	GUS	Powierzchnia gruntów leśnych na obszarze gminy utrzymuje się na stałym poziomie. Dane dotyczące roku 2016 nie były jeszcze dostępne w momencie sporządzania niniejszego dokumentu.
	Lesistość w gminie	%	20*	20	b.d.	GUS	
	Powierzchnia lasów w gminie	ha	3882,05*	3884,42	b.d.	GUS	
Przyroda chroniona	Obszary sieci NATURA 2000	szt. PLH PLB	2* 1* 1*	2 1 1 (Wierzyca od Wietcisy do ujścia stan/potencjał ekologiczny umiarkowany, stan chemiczny dobry, spełnienie warunku dla obszaru ochrony – nie)	2 1 1	WIOŚ GDOŚ	Nie zmieniła się liczba i powierzchnia obszarów sieci NATURA, rezerwatów przyrody, ani obszarów chronionego krajobrazu. Pomiary stanu niektórych obszarów chronionych na terenie Gminy Gniew wykonywał Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku w 2015 roku.
	Rezerваты przyrody	szt./ha	3/63	3/63	3/63	GDOŚ	
	Obszary chronionego krajobrazu	szt./ha	2/7053	2/7053 (Wierzyca - Gniew stan/potencjał ekologiczny umiarkowany, stan chemiczny	2/7053	GDOŚ WIOŚ	

				dobry, spełnienie warunku dla obszaru ochrony – nie Struga Młyńska - Aplinki stan/potencjał ekologiczny dobry i pow. dobrego spełnienie warunku dla obszaru ochrony – tak)			
	Użytki ekologiczne	szt./ha	4/42	4/42	4/38	GDOŚ	W roku 2016 nastąpiła weryfikacja granic użytku ekologicznego Borawa, co spowodowało zmianę wykazanej powierzchni z 20 ha na 16 ha.
	Pomniki przyrody	szt.	25pomników - 17 drzew + 8 grup drzew (łącznie 59 drzew)	25 pomników - 17 drzew + 8 grup drzew (łącznie 59 drzew)	26 pomników - 17 drzew + 9 grup drzew (łącznie 61 drzew)	UMiG	W roku 2016 powołano jeden pomnik przyrody, w którego skład wchodzi dwa cisy pospolite, uchwałą nr XXI/156/16 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody.
Zieleń	Zieleńce	szt./ha	8/7,5	8/7,5	8/7,5	UMiG	Dane pozyskane ze sprawozdań SG-01
	Cmentarze	szt./ha	5/8,0	5/8,0	5/8,0	UMiG	
Odpady	Liczba złożonych deklaracji	szt.	4300	4374	4450	UMiG	Z każdym rokiem wzrasta liczba składanych deklaracji, jednak sumarycznie wykazują one mniejszą liczbę mieszkańców.
	Liczba mieszkańców wg deklaracji	os.	12368	12172	12102		
	Razem	Mg/rok	475,0	539,6	565,09	UMiG	W odniesieniu do roku 2014 masa

	Papier i tektura		13,4	2,2	3,48		zebranych selektywnie odpadów wzrasta. Jedynie masa papieru i tektury znacząco zmalała. Ilość zebranych odpadów biodegradowalnych utrzymuje się na podobnym poziomie.
	Szkło		147,9	172,0	165,96		
	Tworzywa sztuczne		272,6	304,2	328,53		
	Wielkogabarytowe		25,6	48,5	53,04		
	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny		2,1	2,2	2,8		
	Biodegradowalne		13,4	10,5	11,28		
	Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	%	28,84	46,94	32,4	UMiG	Wszystkie wymagane prawem poziomy zostały osiągnięte.
	Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych		75,1	72,62	93,9	UMiG	
	Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w		19,24	18,37	2,5	UMiG	

	stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.						
	Ilość czynnych składowisk odpadów	szt.	Na terenie gminy brak jest czynnych składowisk odpadów			UMiG	Od 2014, składowisko odpadów w Nicponi zostało zamknięte. Obecnie odpady są wywożone do RIPOK-ów

*- dane pobrane z Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gniew na lata 2013-2016, z perspektywą na lata 2017-2020, za lata 2013-2014

Podsumowanie i wnioski:

Przedmiotowy dokument ma za zadanie określić poziom realizacji założonych na lata 2013-2016 zadań, które zostały określone w „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gniew na lata 2013-2016, z perspektywą na lata 2017-2020”. Program ochrony środowiska jest podstawowym dokumentem określającym politykę ekologiczną Gminy. Jego celem jest efektywne zarządzanie środowiskiem, które ma wywołać pozytywne skutki w odniesieniu do stanu środowiska naturalnego. Ponadto ma doprowadzić do stworzenia skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją, a także warunków dla wdrożenia obowiązujących w tym zakresie wymagań.

Po analizie zebranych danych, należy stwierdzić, że zadania określone dla realizacji poszczególnych celów wskazanych w „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gniew na lata 2013-2016, z perspektywą na lata 2017-2020” zostały w znaczącej większości zrealizowane. Niektóre z zadań są realizowane w trybie ciągłym, tak aby w konsekwencji osiągnąć cel długoterminowy.

Większość zadań została zrealizowana ze środków Gminy Gniew, na realizację części z nich zostały pozyskane środki unijne oraz krajowe. Zadania były realizowane przez Gminę lub przez jednostki działające w jej imieniu, a także inne podmioty.

Najwięcej zadań, które nie zostały wykonane zgodnie z założeniami, dotyczy celu I - modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej dla zapewnienia lepszej ochrony środowiska oraz poprawy warunków życia mieszkańców. Część z inwestycji wodociągowo-kanalizacyjnych została odłożona w czasie i będzie realizowana w najbliższych latach, z realizacji niektórych zrezygnowano. Jest to drugi spośród analizowanych celów, co do wysokości ponoszonych kosztów (ok. 6 500 tys. zł).

W odniesieniu do celu II - zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie i przywracanie do stanu właściwego składników przyrody, Gmina Gniew wykazuje realizację różnorodnych działań dotyczących, między innymi: przyrody chronionej, szlaków turystycznych, opieki nad zwierzętami, projektów o tematyce prośrodowiskowej oraz innych bieżących przedsięwzięć.

Gmina podejmuje działania służące ochronie gleby, szczególnie uwzględniając tę potrzebę w zapisach dokumentów planistycznych. Jednak w realizacji celu - ograniczanie przekształceń ziemi w wyniku procesów naturalnych oraz antropogenicznych wciąż nierozwiązanym problemem są nielegalne wysypiska.

W celu zapewnienia wystarczającej ilości wody o odpowiedniej jakości użytkowej oraz ochrony przed powodzią, podejmowane są konieczne działania dotyczące, między innymi naprawy wałów przeciwpowodziowych, konserwacji i napraw urządzeń oraz elementów infrastruktury melioracyjnej, a także urządzeń kanalizacyjnych.

Działania podejmowane w celu utrzymania standardów jakości powietrza, redukcji emisji pyłów gazów i odorów są najbardziej zróżnicowane i najbardziej kosztowne (ponad 9 000 tys. zł). W realizację przedsięwzięć z tego zakresu są jednak zaangażowane różne podmioty – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku, Starostwo Powiatowe w Tczewie, część zadań jest dofinansowana przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Przedsięwzięcia obejmują, między innymi wykorzystanie

odnawialnych źródeł energii, wymianę źródeł ciepła, remonty dróg, usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów z azbestu.

Odnosnie realizacji celu - zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznym, tworzone są odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych.

Podjęto szereg prac modernizacyjnych, których celem jest racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów.

Eko-Centrum Heliantus realizuje bogatą tematykę prowadzonych działań edukacyjnych. Dodatkowo Gmina i inne instytucje współdziałają dla osiągnięcia celu - upowszechnienie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia oraz wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej.

Zarządzenie kryzysowe powierzono Gminnemu Centrum Reagowania, które reaguje w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia ludzi lub zagrożenia dla środowiska naturalnego, zgodnie z założeniami celu - minimalizacja wpływu na środowisko oraz eliminacja ryzyka dla zdrowia ludzi w miejscach największego oddziaływania na środowisko i zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego lub biologicznego.

Gmina Gniew realizuje powierzone jej zadanie gospodarowania odpadami komunalnymi. Osiąga wymagane poziomy odzysku i recyklingu, modyfikuje działania tak, żeby rozwijać i ulepszać gospodarkę odpadami.

W realizacji powyższych celów Gmina napotyka jednak także na trudności. Wśród nich należy wymienić uciążliwości zgłaszane przez mieszkańców związane z funkcjonowaniem zakładów przemysłowych. Do Urzędu Miasta i Gminy Gniew spływają także informacje o szkodach w środowisku, jak zanieczyszczenia wód, nielegalne wysypiska, nielegalne wypalanie suchej roślinności. W tych problemach interwencję i karanie mogłoby ułatwić przywrócenie w Gminie Gniew Straży Miejskiej.

Pewne problemy pojawiają się także w gospodarce odpadami. Wydatki ponoszone przez Gminę na to zadanie nie są bilansowane z powodu zbyt niskich opłat oraz ich zbyt słabej ściągальności, a także z powodu zbyt małej liczby składanych deklaracji w odniesieniu do rzeczywistej liczby mieszkańców. W Gminie brak jest także PSZOK-u, którego budowa z różnych przyczyn była odsuwana w czasie.

Podsumowując zdecydowana większość zadań przewidzianych do realizacji w „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gniew na lata 2013-2016, z perspektywą na lata 2017-2020” została wykonana. W związku z powyższym autor opracowania sugeruje wykonanie aktualizacji programu na kolejne cztery lata, pomimo iż gmina nie ma takiego obowiązku. Pozwoli to na uniknięcie sytuacji, w której brak jest narzędzia do strategicznego zarządzania ochroną środowiska z uwagi na brak określonych, konkretnych celów do realizacji w latach przyszłych. Ponadto obowiązujący POŚ nie jest spójny z Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opracowanymi przez Ministerstwo Środowiska w roku 2015.

Spis tabel:

Tabela nr 1. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu I POŚ - modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej dla zapewnienia lepszej ochrony środowiska oraz poprawy warunków życia mieszkańców na terenie Gminy Gniew

Tabela nr 2. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu II POŚ - zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie i przywracanie do stanu właściwego składników przyrody na terenie Gminy Gniew

Tabela nr 3. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu III POŚ - ograniczenie przekształceń ziemi w wyniku procesów naturalnych oraz antropogenicznych na terenie Gminy Gniew

Tabela nr 4. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu IV POŚ - zapewnienie wystarczającej ilości wody o odpowiedniej jakości użytkowej oraz ochrona przed powodzią na terenie Gminy Gniew

Tabela nr 5. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu V POŚ - utrzymanie standardów jakości powietrza, redukcja emisji pyłów gazów i odorów na terenie Gminy Gniew

Tabela nr 6. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu VI POŚ - zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska na terenie Gminy Gniew

Tabela nr 7. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu VII POŚ - ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi na terenie Gminy Gniew

Tabela nr 8. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu VIII POŚ - racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów oraz wzrost udziału zasobów odnawialnych na terenie Gminy

Tabela nr 9. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu IX POŚ - upowszechnienie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia oraz wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej na terenie Gminy Gniew

Tabela nr 10. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu X POŚ - minimalizacja wpływu na środowisko oraz eliminacja ryzyka dla zdrowia ludzi w miejscach największego oddziaływania na środowisko i zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego lub biologicznego na terenie Gminy Gniew

Tabela nr 11. Działania podejmowane w latach 2015-2016 dla osiągnięcia celu XI POŚ - rozwój gospodarki odpadami na terenie Gminy Gniew

Tabela nr 12. Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Gniew za lata 2015-2016

Uzasadnienie

Ustawodawca, w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, zobowiązał jednostki samorządu terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej do opracowania i przyjęcia programów ochrony środowiska, zawierających cele i priorytety ekologiczne wraz z wyszczególnieniem rodzaju i harmonogramu działań proekologicznych oraz ze wskazaniem środków niezbędnych do osiągnięcia tych celów.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 r. (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 519) organy wykonawcze gmin sporządzają, co dwa lata raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawiają go odpowiednio radzie gminy. Aktualizacja „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Gniew na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020” została przyjęta Uchwałą Nr XLV/295/14 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 30 kwietnia 2014 r.

Przedmiotowe opracowanie stanowi weryfikację i ocenę wykonania tego, co zostało zapisane w „Programie Ochrony Środowiska dla gminy Gniew na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020”, a co zostało zrealizowane w latach 2015 – 2016.

W Programie na tle głównych dziedzin rozwoju i związanych z nimi kierunków presji na środowisko oraz na podstawie diagnozy i prognozy stanu środowiska, a także uwarunkowań polityki ekologicznej sformułowano następujące cele ekologiczne:

1. Cel ekologiczny: modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno – ściekowej dla zapewnienia lepszej ochrony środowiska oraz poprawy warunków życia mieszkańców.
2. Cel ekologiczny: zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie i przywracanie do stanu właściwego składników przyrody.
3. Cel ekologiczny: ograniczenie przekształceń ziemi w wyniku procesów naturalnych oraz antropogenicznych.
4. Cel ekologiczny: zapewnienie wystarczającej ilości wody o odpowiedniej jakości użytkowej oraz ochrona przed powodzią.
5. Cel ekologiczny: utrzymanie standardów jakości powietrza, redukcja emisji pyłów gazów i odorów.
6. Cel ekologiczny: zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska.
7. Cel ekologiczny: ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznym.
8. Cel ekologiczny: racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów oraz wzrost udziału zasobów odnawialnych.
9. Cel ekologiczny: upowszechnienie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia oraz wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej.
10. Cel ekologiczny: minimalizacja wpływu na środowisko oraz eliminacja ryzyka dla zdrowia ludzi w miejscach największego oddziaływania na środowisko i zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego lub biologicznego.
11. Cel ekologiczny: rozwój gospodarki odpadami.

W raporcie wskazano, w jaki sposób realizowane są powyższe cele oraz jak monitorowane są założone efekty ekologiczne.